

credinței în Mântuitor: biserica însingurată, crucea, troița, coroana de spini, clopotul, natura înconjurătoare tuturor acestora. Motivele melodice scurte, adesea parcă suspinate sau șoptite, redade de vocea interpretei cu alunecări înfiorate și numeroase tușe cromatice, întrepătrunse de intervențiile laconice și ele, dar pertinente ale pianului, au produs emoție și reculegere spirituală, au creat o atmosferă elevată, apropiată de rugăciune.

Următorul ciclu Haikai interpretat în seara de concert (cel de al treilea în ordinea compoziției) ne-a purtat tot... „Dincolo de tăcere”, dar... pe „Drum cu păsări”, cum apare în subtitlu. Aici 7 miniaturi îmbină, într-un mozaic plin de lumini translucide, viziuni concentrate de peisaj cărora cântul ciocârliei sau privighetorii sugerat de voce și pian le aduce nuanțe sensibile și mereu divers colorate. Bianca și Remus Manoleanu ne-au demonstrat încă o dată marea lor capacitate de a pătrunde în nuanțele cele mai subtile ale sensurilor muzicale și poetice.

„Columna modală” reprezintă una dintre cele mai importante lucrări ale lui Theodor Grigoriu. Acest ciclu pentru pian mai poartă și denumirea „Investigații în ethosul muzicii românești”, deoarece autorul l-a considerat ca pe un fel de atelier de compoziție, unde folosirea modurilor arhaice într-o manieră personală îi dădea posibilitatea creării unei infinități de combinații de sonorități. Astfel gândit, fluxul sonor devenea o „columnă” fără un sfârșit anume - trimitere clară spre celebra operă a lui Constantin Brâncuși. Păstrând alternanța între tratarea liberă și cea riguros construită, Theodor Grigoriu a cuplat câte două piese, în genul preludiilor și fugilor lui Johann Sebastian Bach. A realizat și o interesantă sinteză între elemente românești (motive subtil folclorice, doinite sau de joc) și modele de evoluție polifonică preluate din Renaștere.

Primul caiet al ciclului, cuprinzând trei cupluri de piese, *Cantus planus-Polifonia da campane*, *Sentimento - Polifonia*, *Impossibile continuo - Invenzione con eterofonia*, a fost magistral interpretat de pianistul Andrei Tănăsescu, cel care le-a realizat și în primă audiție în anul 1984. Planuri sonore limpezi, contraste bine subliniate, pauze pline de sens, dinamism și expresivitate, cursivitate a discursului, multiple nuanțe în tușeul pianistic.

Cel de al doilea caiet al „Columnei modale” conținând de asemenea trei cupluri de piese, *Intonazione pian e forte - Passacaglia del Silenzio*, *Gioco antifonico - Eterofonia*, *Meloepica marina - Polifonia bucolica*, a fost redat cu multă grijă pentru detaliu de către tânărul Roman Manoleanu, dovedind seriozitate și bună înțelegere a limbajului pianistic contemporan ce pune în mișcare sonorități și moduri de alcătuire mai complexe ale muzicii.

Seara a fost completată de lansarea cărții „In memoriam Theodor Grigoriu” scoasă de curând de Editura Muzicală cu ocazia celor 90 de ani de la nașterea muzicianului, un volum în care peste 100 de semnatari, compozitori, muzicologi, interpreți, își deapănă amintiri legate de personalitatea sa, fac remarci asupra lucrărilor, scrierilor, asupra omului și gânditorului Theodor Grigoriu.

Tot cu ocazia acestui concert s-a lansat și cel de al treilea CD cu înregistrări din Festivalul „Săptămâna Muzicii noi” 2016, CD ce conține un recital plin de farmec al sopranei Bianca Luigia Manoleanu și al pianistului Remus Manoleanu, cu lieduri de Pascal Bentoiu, Cornel Țăranu, Ede Terényi și Theodor Grigoriu.

Discul acestor interpreți, care și-au făcut un adevărat crez din a prezenta cât mai multe dintre creațiile compozitorilor români, adesea în primă audiție, păstrează și restituie impecabil autenticul, fiorul actului artistic, trăit intens, în sala de concert.

Am parafrazat în titlul cronicii o carte a lui Theodor Grigoriu care omagia o serie de mari muzicieni români dispăruți. Acum, că a dispărut și el în nepătrunsul vieții de dincolo, să ne amintim personalitatea sa și să-i adresăm aceeași chemare spre a nu-l uita și a ne rămâne exemplu: „Reveniți, dragă maestre!”

Olga GRIGORESCU

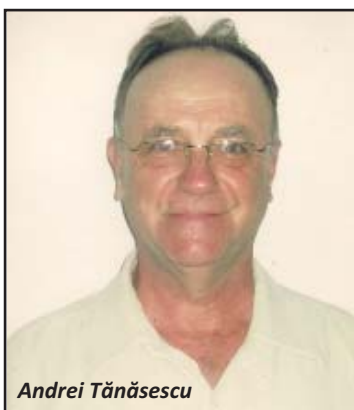
Duo Cello Jaya și invitații săi

Intrat în etapa adolescenței timpurii, un festival se bucură deja de statutul unui punct de reper axiologic în raport cu ansamblul evenimentelor culturale derulate în aceeași perioadă. Încercând o privire retrospectivă asupra ediției a 12-a a Festivalului Internațional „MERIDIAN -

Zilele SNR-SIMC”, aș remarca plurivalența stilistică și abordări estetice variate, chiar și în cadrul aceluiași recital / concert (precum cel al lui Barrie Webb ori al Trio-ului **Mozaic**, ca și inspirata inserție a spectacolului coregrafic în atmosfera concertului de muzică electroacustică, sintetizând corespondența conceptuală dintre demersul sonor al Maiei Ciobanu și plasticitatea transpunerii sale scenice în viziunea Liliane Iorgulescu), dar și abordarea sonorităților corale prin prisma atracției către perimetrul de divertisment, ce sporește gradul de accesibilitate al acestui gen muzical la nivelul tuturor categoriilor de vârstă (așa cum s-a întâmplat prin programarea inedită a ansamblului Muzicii Reprezentative a Ministerului Apărării Naționale, cu un repertoriu ancorat în zona unei vivacități ritmice debordante). În plus față de cele menționate, aș adăuga includerea în program a unor tineri interpreți - ca pianista Mădălina Claudia Dănilă, sau violonceliștii Ella Bokor și Mircea Marian - care, în suita aparițiilor lor scenice, au promovat, cu succes - și - muzica contemporană.

În privința ultimilor doi instrumentiști citați, Ella Bokor și Mircea Marian ori, altfel spus, **Duo Cello Jaya** (un

Andrei Tănăsescu

Reflecții camerale - Matei Ioachimescu și Alfredo Ovalles

nume unisex care semnifică dualitatea „jay-jaya” – masculin-feminin, reprezentând păzitorii intrării în tărâmul paradisiac), mi se pare interesant de subliniat faptul că, în seara de marți, 15 noiembrie, derulată în incinta Palatului Cantacuzino, ei au optat pentru un repertoriu care să reprezinte generații diferite de autori, marcând, ca parcurs temporal între data nașterii celui mai în vârstă și celui mai tânăr dintre creatori, peste patru decenii de experiență componistică (!).

În decursul recitalului intitulat inspirat „FRAGMENTE DE VIOLONCEL”, Paul Rogojină, Eric Ewazen, Laura Ana Mânzat, Aurelian Băcan și Mariela Rodriguez au jalonat, fără îndoială, orizonturi stilistice clar personalizate, pe care membrii **Duo-ului Jaya** le-a pus în lumină cu o sensibilitate elegantă, filtrându-le prin propria disponibilitate intelectual-afectivă. Conturul predominant liric al *Evocărilor – II* pentru violoncel solo aparținând lui Paul Rogojină a deschis drumul – în interpretarea subtilă a lui Mircea Marian – către reflecția nostalgică a unui modalism de filiație folclorică din *Fragmentul de jurnal* pentru două violoncele și pian al Laurei Mânzat – în versiunea instrumentală care a alăturat Ellei Bokor pe talentatul său elev Valentin Dimitrie Simion dar și pe pianistul Iulian Ochescu – pentru ca, ulterior, traseul interpretativ să continue într-o ambianță neoclasică tipic americană cu amplul *Trio* pentru trompetă, violoncel și pian de Eric Ewazen, redat cu acuratețe și dezinvoltură de către aceiași Ella Bokor și Iulian Ochescu, în dialog, de această dată, cu trompetistul Sergiu Cârstea.

Foto: Marius Văjloaica

Pentru finalul programului, **Duo-ul Cello Jaya** a adus pe scenă două lucrări dedicate recent acestei formații de către Aurelian Băcan – „*Frumoasa și Bestia*”, piesă înregistrată cu ocazia lansării primului CD „*Tales of Duo Cello Jaya*” – și Mariela Rodriguez – „*Swich on - Swich off*”, partitură compusă special în cadrul Internationale Sommerakademie 16–Austria, prin intermediul căreia duo-ul a obținut „*Isa 16 Just Composed Prize*”; și dacă prima din cele două a întruchipat o construcție monostructurală ce schițează aluziv, ușor sarcastic, trăsăturile sonore dominante ale celor două caractere menționate în titlu, cea de-a doua a propus un discurs antinomic nuanțat alternativ în termenii preponderenței melodice / ritm, valorificat dinamic și motoric cu o maleabilitate remarcabilă de către Ella Bokor și Mircea Marian.

Demonstrând o sincronicitate aproape perfectă a intențiilor pe care le-au reliefat cu un fin simț al comunicării artistice, cei doi violonceliști au configurat astfel, în încheierea seriei, portretul unei formații omogene cu multiple virtuți expresive și capacitate de a se reformula în diverse componente, benefică unei mult mai vaste deschideri repertoriale. Am aplaudat și această versatilitate, ca o notă distinctă a recitalului lor, sperând, în continuare, într-o constanță a prezenței celor doi instrumentiști pe cât mai multe podiumuri de concert din România.

Loredana BALTAZAR

În top printre instrumentele „la modă” în peisajul muzical contemporan, flautul își demonstrează fără întrerupere puterea de seducție asupra creatorilor, rămânând o sursă generoasă a multiplelor tentative de explorare fonică; potențial asociat stărilor onirice dar și fluctuațiilor temperamentale, acest instrument aparent delicat are capacitatea de a sugera o incredibilă forță telurică, totul depinzând de harul compozitorului dar și de cel al interpretului implicat în ispititorul proces al alchimiei sonore.

Flautistul Matei Ioachimescu face parte din acea categorie a muzicienilor pronunțat non-conformiști pentru care libertatea de exprimare reprezintă însuși motorul ce-i animă multiplele resurse interpretative. Fan Jimi Hendrix, Pink Floyd și Dream Theater, dar și „Ambasador al Integrării 2015” din partea Secretariatului de Stat austriac (titlu acordat pentru calitatea deosebită a proiectelor sale), Matei Ioachimescu reunește, în plan interpretativ, caracteristicile expresivității clasice cu policromia demersului contemporan pe care-l re-crează, aplicând filtrul propriei personalități.

Dacă în primăvara acestui an, flautistul român alături de pianistul venezuelean Alfredo Ovalles au fost protagoniștii turneului național *La Vida Loca*, promovând la nivel spectacular muzică latino-americană din Venezuela, Argentina, Peru, Cuba și Brazilia, pentru recitalul din seara de 17 noiembrie programat în Aula Palatului Cantacuzino cei doi artiști au hotărât să execute lucrări care le-au valorificat experiența interpretativă deja acumulată, dar și un proiect sonor inedit precum *Jupiter Analogs* pentru pian, medii electronice și video al venezueleanului Jorge Sánchez – Chiong – un scenariu vizual-fonic tensionat, provocând o suită de reflecții asupra spectrului violenței care impregnează tacit mediul înconjurător. Întregul recital al celor doi muzicieni s-a derulat, de altfel, într-o penumbră capabilă să îngrădească tentația auditoriului de a admira – chiar și involuntar – caracteristicile decorative ale sălii, în favoarea concentrării exclusive asupra ritualului scenic.

Enumerarea celor patru lucrări românești incluse în repertoriul lui Matei Ioachimescu: *Origami cu mierle* semnate de Carmen Cârneli și *Prințesa X* a lui Roman Vlad (dedicată sculpturii lui Constantin Brâncuși) – ambele pentru flaut solo, alături de *Cristalele Doinei Rotaru* și *Play* de Diana Rotaru – pentru flaut și pian, a prilejuit panoramarea unei serii de structuri arhetipale aparținente, la nivel profund, interferențelor dintre ethosul românesc și cel specific asiatic; reliefate cu inteligență, abilitate tehnică stăpânită cu totală degajare și un pronunțat spirit ludic de către cei doi parteneri ai discursului cameral, conexiunile interculturale au conturat un orizont fonic cu conotații complexe și nuanțe specifice, datorate migăloaselor arhitecturi stilistice ale partiturilor menționate. Mai presus